

Barcelona, 4 de febrer del 1962

UNAB

Estimat Pere:

Vaig avançar la resposta a la teva carta del 23 de gener, perquè una vegada adoptada la resolució, (en consell dels tres), de recomanar -te -d' exigir-te-, el retorn, era precis per la teva i la nostra tranquil·litat comunicar-t'ho tot seguit.

La meua carta del dia 2, doncs, que suposo en poder teu, t'haurà resolt, d'una vegada per sempre, el problema de la indecissió. Repeteixo el que dic en la mateixa: "No t'hi pensis més, i mans a l'obra". Comença els passos necessaris per a obtenir els papers que calen per a fer les coses com les lleis exigeixen i ves ja ordenant la teua vida, durant el temps que duraran els tràmits, d'acord i amb el pensament posat en les necessitats del retorn.

Si hem tardat tant de temps, també nosaltres, a decidir-nos, ha estat perquè els trencacolls econòmics se'ns feien una muntanya. Però si pots arregar la quantitat que vas indicar més o menys, i en Messeguer t'ajuda anticipant les despeses de viatge, aquest problema queda, en bona part, resolt, i els altres s'aniran solucionant, millor sobre el terreny que a l'avancada. Com? Miraré, més o menys, de donar-te la versió de com considerem les coses nosaltres, sobre els punts que plantejés, ~~XXXXXXXX~~ i me'n demanes explicació franca i concreta.

1). Aposentament. Ja t'he dit el què, quan sapiguem, poc més o menys, l'època del retorn, buscarem una terra de lloguer fora de Barcelona i és molt segur que la trobarem, al preu que sigui. Abans d'escolar-se l'any ja hauràs vist si et convé canviar. Pels suburbis de Barcelona s'edifica molt i pagant lloguers de 2000 i 2500 ptes. no falten pisos. L'inconvenient, ara com ara, és que estan situades en indrets no gaire ben comunicats.

2). Feina. No cal insistir. Te'n sobrarà.

3). Problema moral. No es més fort del què haves pogut suposar, però existeix. Ara que és un problema molt extès i se'n fa poc cas, quan s'han superat les enraonies de veïnat. Per això cal evitar el veïnatge, de moment, amb gent que ens coneixin. El temps, ~~XXXXXXXX~~ només, durà la solució.

4). Família. No hem plantejat el cas a la Mercè. No ens ha semblat convenient anticipar-nos. Però hem fet insinuacions a l'Antoni -més per començar a la Joana que a la Mercè mateixa- i encara que no s'ha parlat obertament del retorn, si que hem conversat sobre el desig que tens de repatriar-te. No troba natural i assegura que "no et passarà res". Quin abast té aquesta seguretat? El nostre desig el fa interpretar en dos sentits. A l'hora de la veritat ja ho veurem.

En quan a la Mercè ja saps per quin poderós motiu la varem acollir. Hi havia en Joan, menor d'edat, per entremig, i ens el podia prendre. Ademés del dret a fer-ho, d'ia un document teu lliurant-li la patria potestat del "nen". No renunciàvem a en Joan o ens posàvem la Mercè a casa, a desgrat de congriar les enraonies de veïnat de què acabo de fer menció i conscients de què no t'afavorien. Per nosaltres, avis, que ja havíem "perdut" un fill desprendre'ns d'en Joan ens hauria estat un cop mortal. Escollirem el camí més convenient a en Joan i puc dir-te, en honor a la veritat, que en aquells moments el consell de l'Antoni a la seva família, dient-los-hi que ningú millor que nosaltres podia educar, vestir, alimentar i fer un home d'en Joan, que la nostra actitud mereixia admiració, encara més que comprensió. El seu consell ems decidí a acceptar una convivència, que potser no es crèien que durés tant. Nosaltres ens proposàvem aguantar fins a la majoria d'edat d'en Joan. Sortosament s'han escolat els terminis que potser uns i altres ens havíem fixats, i no cal pe-

Barcelona, 4 febrer del 1962.

Full II.

61C/0390(2)

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

nedir-nos. La Mercè s'ha comportat molt bé. No tant, potser, per les seves virtuts, com per les que a mans plenes ha vessat la Mare, amantent sempre a bé d'en Joan. El què la nostra actitud, abnegada i amorosa, ha valgut al teu fill, ja ho pots veure ara: n'hem fet un home, un home de carrera, un esperit selecte d'una integritat de sentiments què només es poden compara amb els teus. Bó, afable, pur, intel·ligent i recte. ¿No et sembla que tant bons resultats valen tots els sacrificis que hem fet la Mare i jo?

Aquesta història, aquesta magnífica història, ens la reservàvem per a explicar-te quan ja fossis entre nosaltres. Ha calgut retreu-re-la, però en aquesta ocasió per a que no et sorprengui que et digui que no crec necessari ni convenient modificar la nostra situació, en esment a la Mercè, pel fet de què en Joan es casi i vosaltres torneu. És més: crec que el ~~triumf~~ triomf més segur, per a evitar complicacions de la mena que es podrien temer, és precisament, mantenir l'"*status quo*". Per altra banda a casa ~~XXXXXX~~ mai ens hem abstingut de parlar de tu, entre tots. El fet de què en Joan admirí el seu pare ~~XXXXXXXXXX~~ i l'estimi, es deu a l'interés que ha tingut la Mare en que fos tal com te dic. Mai cap especial reserva ni cap angoixós silenci ha interromput una conversa que t'atenyés.

Per altra banda la Mercè -que exerceix de Directora de la Guarderi Infantil d'una poderosa empresa, cèrrec que li va proporcionar l'Enric Cluselles gaudeix d'una independència, que no tindria vivint amb la Joana: I a casa s'hi troba molt bé. Tots aquests factors, com deuràs comprendre, ajuden a lllimar arestes, que si anàvem a la grenya es podrien esmolir.

Em penso que després del que deixo explicat, podràs ja formar-te una idea de les dificultats a vèncer de cop i volta. També t'explicaràs perquè ens sembla una solució encertada establir-se, de moment, en un poble forà. El que no vull que pensis que res ens allunyi ni separi de vosaltres, perquè pel nostre amor no existeixen embans, ni fronteres, ni situacions que no es puguin armonitzar....

El què cal, ara, és no perdre més temps. La situació del món es complica i el nom de Mèxic ja surt en els diaris com un altre dels països amenaçats per conflictes i desgavells. Això ens dona coratge a nosaltres per a enfrontar-nos amb les dificultats que per tant de temps ens han tinguts indecissos i us l'ha de donar a vosaltres per a tirar al dret.

Bé, crec. cap. Però confio rebre carta teva, plena de neguits i preocupacions. Per això et demano que tot seguit de rebre aquesta me la contestis, per a saber si ja esteu tranquils i decidits. I també m'agradaria saber si ja has parlat amb el Sr. González Porto. Ho fas perquè depengui d'ell el teu futur a Catalunya: hi trobaràs obertes les portes del què penses, però una de més i per una mena de treball a la que ja estàs acostumat, ajudaria a animar-te.

Una forta abraçada per a tu i la Rosa i molts petons als nens de part dels vostres pares i avis.